

Socialmedicinens framtid utreds

Bernhard Grewin, Läkarförbundets förre ordförande, ska på uppdrag av Socialstyrelsen utreda om socialmedicinens fortsatta bör vara specialitet eller inte.

II Socialmedicin skulle enligt Socialstyrelsens förslag till framtida specialitetsindelning helt upphöra som specialitet. Bakom förslaget låg principen om att endast de medicinska specialiteter som hade direkt patientkontakt skulle regleras.

Svensk socialmedicinsk förening kommenterade förslaget i Läkartidningen som en »katastrof«, se LT nr 43/2002. Socialmedicin skulle bli »helt marginaliserad«.

Men Socialstyrelsen ansåg också att det behövdes en särskild utredning av vilka konsekvenserna för socialmedicin, folkhälsovetenskap och samhällsmedicin skulle bli om specialiteten avskaffades. Det är detta uppdrag som nu lämnats till Bernhard Grewin. Utredningen ska vara klar i mitten av september, och han vill inte föregripa resultatet.

– För mig är det viktigt att noga höra med företrädare för specialiteten, närliggande specialiteter, andra professioner och företrädare för myndigheter och patienter och ta in material och synpunkter så brett jag kan för att se hur socialmedicinsk kompetens kan säkras i framtiden.

I uppdraget ingår också bland annat att belysa vad en fortsatt specialitetsstatus bör innebära: bas-, gren- eller tilläggsspecialitet. Om specialiteten i så fall bör byta namn till samhällsmedicin eller folkhälsovetenskap är en annan fråga, liksom om det finns behov av ökat kliniskt inslag i utbildningen.

– Äldre socialmedicinare hade klinisk verksamhet och kontakt med utsatta grupper, men det har man inte idag, säger Bernhard Grewin.

Ett knappt hundratal läkare har specialistbevis i socialmedicin. Många av dessa har även annan specialistkompetens.

Urban Janlert, ordförande i Svensk socialmedicinsk förening, är fortfarande bekymrad över att specialiteten är hotad men glad över att utredningen äntligen kommer till stånd. Han vänder sig mot att specialitetsstatus kopplas till patientkontakten.

– Vi ser det fortfarande som bekymmersamt. Vi tyckte analysen var lite ytlig i den första utredningen. Man kan

Bernhard Grewin.

göra väl så fel när man behandlar en hel befolkning liksom när man behandlar en individ. Hur kan det till exempel komma sig att hjärt- och kärlsjukdomarna började minska i Sverige först 10–15 år efter USA? Jag tror det kom sig av att en del kliniska företrädare tycker att förebyggande arbete är värdelöst.

Urban Janlert kan tänka sig en gemensam basspecialitet för verksamheter med befolkningsperspektiv, tillsammans med till exempel yrkes- och miljömedicin. Utan specialitetsstatus tror han att socialmedicin får väldigt svårt att hävda sig på de lokala läkarutbildningarna och att rekrytera folk.

Inom EU är socialmedicin en etablerad medicinsk specialitet. Den finns som självständig sektion inom UEMS, European Union of Medical Specialists. Den är också egen specialitet i de övriga nordiska länderna.

Bernhard Grewin är specialist i intermedicin och reumatologi. Han är också ordförande i CPME, paraplyorganisationen för läkarorganisationerna på EU-nivå.

Socialdepartementet har ännu inte

fattat beslut om den framtida specialitetsindelningen. I beslutet väntas ingå en nyordning som innebär att frågor om förändringar i specialitetsindelningen i fortsättningen beslutas av ett nytt nationellt råd under Socialstyrelsen. Socialmedicinens status kan alltså bli en fråga för rådet.

Elisabet Ohlin

Stort intresse för debatt om medlemstidning

II Över 350 inlägg har på bara en dryg vecka inkommit till Läkartidningens diskussionsforum på nätet som svar på frågan »Läkartidningen som medlemstidning – vad tycker du?«

För att ta del av inläggen eller delta i debatten, gå in på www.lakartidningen.se under Debatt.

Frågan avgörs på Läkarförbundets fullmäktigemöte den 26–27 maj.

Vårdförbundet får ny ordförande

Sjuksköterskan Anna-Karin Eklund från Söderhamn valdes till ny ordförande för Vårdförbundet vid förbundets kongress i förra veckan.

II Anna-Karin Eklund har sedan 2002 varit en av Vårdförbundets två vice ordförande, och hon har suttit i förbundsstyrelsen sedan 1999.

Med Anna-Karin Eklund får Vårdförbundet en sjuksköterska som ordförande. Avgående Eva Fernvall, som varit förbundets ordförande sedan 1994, är biomedicinsk analytiker. Hon går nu vidare till en chefspost inom Apoteket AB.

De två viktigaste frågorna för Vårdförbundet är enligt Anna-Karin Eklund att fortsätta medlemmarnas löneutveckling och att förbättra vården. Hennes motto är: Allting går, vissa saker tar bara lite längre tid.

Läkarförbundets ordförande Eva Nilsson Bågenholm kommenterar valet av Anna-Karin Eklund:

– Vi har träffats flera gånger, men hon har varit i skuggan av Eva Fernvall hittills. Hon är en bra person som kan de

FOTO: ANDREAS LUNDBERG

Anna-Karin Eklund.

fackliga frågorna väl, och jag tror att hon kan bli en bra ordförande för sjuksköterskorna.

Elisabet Ohlin